

REHOĽNÝ ŽIVOT AKO PROROCTVO DNES A ZAJTRA...

Sr. M. Viviana Ballarin, OP

Plenárne zasadnutie KVPŽR

26. apríl 2012

Téma, ktorou sa chcem spolu s Vami zaoberať, nás orientuje na rehoľný život žien vo svojej dynamike napredovania a záväzku voči súčasnosti pre reálnu a odvážnu budúcnosť plnú nádeje. Nádej predstavuje podstatnú a nosnú dimenziu prorockého rozmeru rehoľného života, je poslaním zapísaným v jeho najhlbšej identite.

Vstúpim teda hneď do témy a na okamih budem kontemplotovať tvár rehoľného života žien vychádzajúc z evanjeliového obrazu, ktorý sa môže javiť na prvý pohľad veľmi zvláštny, ale ktorý sa postupne stane veľmi blízky nám aj skutočnosti, ktorú prežívame v našich inštitútoch. Žena trpiaca na krvotok, ktorá stretla Ježiša.

Žena trpiaca na krvotok (Mk 5, 25-34)

S rešpektom pozerám na ženu, ktorá dvanásť rokov trpela na krvotok. Jej hlboká úzkosť ju donútila chodiť od jedného lekára k druhému, aby hľadala riešenie na svoj ťažký problém. Táto jej ťažkosť ju trestá v jej identite ženy a v jej ľudskej dôstojnosti. Dvanásť rokov kalvárie je príliš dlhá doba. Zťažuje jej vzťahy a to až do takej miery, že viditeľne podmieňuje jej správanie. Stráca krv! V jej kultúre to znamená stratu života. Žena, ktorej telesnosť je predurčená na to, aby zveľaďovala život, vidí ako jej život uniká a odnáša silu plodnosti a necháva ju pokorenú, samu na okraji spoločnosti.

Môj pohľad sa prirodzene presúva z tohto obrazu na dejiny mnohých žien, na nás rehoľníčky, na naše kongregácie tejto doby silne poznačenej premenou hodnôt, ktoré sa dotýkajú našich spoločností z ktorých pochádzame aj na štrukturálnej úrovni.

Pýtam sa: Nedeje sa niečo podobné aj nám? Často krát sme neisté a zmätené kvôli zahmlenej prítomnosti, v ktorej sa všetko stáva relatívne, sme dezorientované kvôli budúcnosti, ktorá sa zdá, že nemá jasný smer, máme pocit, že naša identita sa triešti narážajúc na nepredvídané okolnosti rôzneho druhu. Hľadáme riešenia, chodíme od jedného „lekára“ k druhému a možno lepíme záplaty na minulosť a prítomnosť, ktorých sa nechceme vzdať a to nie len kvôli vernosti pôvodnej intuície našich zakladateľov. Vynakladáme veľa snahy a niekedy príliš trpíme, ale... prečo? Investujeme príliš veľa energií, ale... do čoho?

„Veľa vystála od mnohých lekárov a minula celý majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie...“ (Mk 5, 26)

Žene trpiacej na krvotok prispel dlhý čas fyzického a morálneho ochorenia k oslabeniu síl, zvlášť jej životodárnej sily. Veľmi pravdepodobne sa jej choroba skrýva aj za určitý druh anorexie. A nezdá sa mi, že preháňam.

Myslím si, že žena trpiaca na krvotok nemala veľké výhľady do budúcnosti, minula celý svoj majetok a jej stav sa stále zhoršoval. Dostala sa do izolácie s veľmi zlými pocitmi. Ak by ostala v tejto chorobe naďalej, pomaly by ju to priviedlo k smrti.

My vieme, že fyzický fenomén anorexie má skoro vždy emocionálno-duchovné korene a postupne vedie k vedomému odmietaniu akejkoľvek potravy a výživy. Ak nie je včas podchytená a liečená, vedie pomaly k smrti, najskôr spirituálnej a neskôr fyzickej.

Mám zvláštny pocit, ktorý ma vedie k otázke, či sa niekedy táto choroba nedotýka aj nás. Kde? Ako? Nie je to jednoduché ju rozlíšiť a určiť, pretože jej zákernosť ju často robí nerozoznateľnou.

Pýtam sa: Neohrozuje individualizmus a horizontalizmus zmysel nášho sesterského života v komunitách v jeho koreňoch? Nerozdeľuje stále viac a viac naše prežívanie viery a života, súkromný a komunitný život a pod.? Je možný rehoľný život ak vylúči z mysle, zo srdca a zo svojej činnosti vieru? Stačí nám iba psychologicko-sociologické kritérium pre naše poslanie?

Jednou z hlavných príčin, ktorá donútila ženu trpiacu na krvotok chodiť od jedného lekára k druhému, bolo vylúčenie zo svojho ľudu. Nikto sa jej nemohol dotknúť a ani ona sa nemohla nikoho dotýkať, pretože bola nečistá. Jej kultúra ju neoslobodzovala, ale podmieňovala, vštepovala jej pocit hanby kvôli chorobe, utláčala ju neúnosným spôsobom. Jedným slovom stala sa osobou vykorenenou zo svojej pravej identity.

„Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne“ (Jn 15,4).

Dôsledky jej ponevierania sa: Lukášovo evanjelium hovorí o zhrbenej žene kvôli dlhej chorobe (Lk 13,11-13). Choroba spôsobuje zhrbenie. Kto je zhrbený pozerá do zeme. Jeho horizont je veľmi ohraničený a obmedzený. Neexistuje budúcnosť. Okrem toho, kto je ohnutý vidí skutočnosť po kúskoch, chýba mu predvídavosť, možnosť tvorivosti. Čím dlhšie ostáva zhrbený, tým viac sa jeho napredovanie stáva neistým a môže byť napadnutý strachom rôzneho druhu a potom hanbou pretože je taký, že ho môžu druhí vidieť pozorovať... Obraz ženy trpiacej na krvotok nám ponúka mnoho podnetov k uvažovaniu a ďakujme za ne!

Ale niekto sa rozhodol stretnúť sa s ňou.

„Keď sa dopočula o Ježišovi; prišla v zástupe zozadu a dotkla sa jeho šiat. Povedala si totiž: "Ak sa dotknem čo len jeho odevu..." (Mk 5, 27).

Dobrou správou je, že choroba v nej nezničila túžbu po uzdravení, byť samou sebou, nájsť svoju identitu a slobodu. Ale ak bola taká zničená, odkiaľ v nej vytryskla túžba dotknúť sa Ježiša?

Stále otvorená otázka

Chcem odpovedať na túto otázku vo svetle úvah, ktoré zazneli na poslednom generálnom zhromaždení UISG v roku 2010.

„*Čo hovorí Pán rehoľnému životu dnes?*“ Otázka sa dotýka základnej problematiky. Môže sa javiť ako prekonaná, ale nie je tomu tak. V čase, v ktorom mnohé hlboké funkčné a štrukturálne premeny mnohých organizačných mikro a makro systémov napádajú našu planétu v stále hustejšej hmle a úplnom zmätku, je potrebné upozorniť na to, že chýbajú orientačné body, schopné poukázať na cestu, ktorou by sa muži a ženy dnešnej doby mohli uberať.

Je noc, temná noc v našej post modernej spoločnosti, ktorá rozhadzuje niekedy veľmi ľahkovážne dedičstvo základných hodnôt a žije poskakujúc nezodpovedne na okraji ekologickej, finančnej, kultúrnej a antropologickej priepasti¹.

Rehoľný život nie je chránenou, neporušiteľnou záhradou bez akéhokoľvek ničivého vplyvu. **Aj pre rehoľný život je noc**, ale s jedným rozdielom. Hoci každý deň môžeme zažívať svoju krehkosť a zraniteľnosť, nesieme v sebe ako v hlinenej nádobe, poklad, čerstvú vodu, ktorá vyviera a prúdi aj keď je noc (Ján z križa). Toto je vedomie, ku ktorému je pozvaný dnes zasvätený život.

Dar bol daný, ale je potrebné ho znovu objaviť, pretože v takej miere, v akej zasvätený život dokáže žiť a nechať zažiť svoju mystickú a prorockú identitu, prinesie svetu prítomnosť nádeje. Je to Pavlova skúsenosť, ktorý nám hovorí: „Tento poklad nesieme v hlinených nádobách“. Ak pozeráme na hlinenú nádobu, ktorou sme my, môžeme stratiť odvahu. To čo platí a na čo máme upriamiť našu pozornosť je poklad, ktorý nesieme vnútri! Pavol zakúšal svoju slabosť vzhľadom na poslanie, ktoré mu bolo zverené, ale vedel, že jeho hlinená nádoba

¹ Porov. SECONDIN, B.: *Il ramo di mandorlo e la pentola bolente*

bola obývaná Kristovým svetlom. Samotný Kristus prebýval v ňom a to mu dávalo odvahu vystaviť sa kvôli Evanjelium.

Aj my môžeme zakúšať nekonečný poklad, ktorý nosíme v sebe. Je ním Trojica.

„*Pozerám do svojho vnútra a objavujem svoju priepasť lásky, nekonečno, ako božské slnko vo mne.*“ (Sv. Katarína Sienská)

Pozerám okolo seba a aj na druhých, až poza ich hlinenú nádobu, ktorá sa mi hneď jasne zjavuje, učím sa objavovať poklad, ktorý v nich prebýva. „*Tento poklad nosíme v hlinených nádobách*“.

Aby sme sa plne stali vedomí pokladu, ktorý máme, je potrebné vstúpiť do spoločenstva s ním. Áno, môžeme sa naučiť spolu žiť s Trojicou, až do takej miery, že sa v nej stratíme. „*Pokojné more*“, ako to nazývala Sv. Katarína.

Mystický a prorocký rozmer sú dve podstatné dimenzie a dynamiky kresťanského života, neoddeliteľné od seba, patria teda aj rehoľnému životu. Svetový kongres o zasvätenom živote, ktorý sme slávili v r. 2004 na tému „Zanietenie pre Krista - zanietenie pre ľudstvo“ zdôraznil túto hodnotu inšpirujúc sa dvoma evanjeliiovými obrazmi: stretnutie Ježiša so Samaritánkou pri Jakubovej studni (Jn 4, 1-42) a ikona milosrdného Samaritána (Lk 10, 29-37).

„V stretnutí s Bohom zasvätený život obýva prameň lásky, ktorý je súčasne darom a službou bližným a odtiaľ sa cíti hnaní buď k dôstojnosti ľudskej osoby, ktorá je tak často opovrhovaná, aby jej slúžila, alebo k Bohu lásky a milosrdenstva“², aby žila vlastné sebadarovanie. Opakujeme mystická a prorocká dimenzia nemôžu byť oddelené.

Tento štýl a forma života pohýňajú rehoľný život, aby obýval to, čo by sme mohli nazvať novými areopágmi mystiky a proroctva.

Viera niekedy prežívaná v nepohode, zvlášť v Európe. Rehoľný život sa rodí a živí vierou ako plný súhlas Bohu. Žiadne ohlasovanie nebude plodné ak sa nezrodí z dôverného vzťahu s Bohom.

Božie Slovo, podstatný pokrm viery. Je dôležitou podmienkou dať Sväté písmo do stredy, aby sme ho čítali, modlili sa, meditovali a zdieľali ho³: jednotlivo aj ako komunita.

² GARCIA Giro, *Uno stile di vita e nuovi areopaghi*

³ Porov. Biskupská synoda 2008

Skúsenosť z Boha „uprostred života“ v ktorom žijeme – znamená to rozpoznať a stretnúť ho tam, kde je každý deň prítomný v chudobnom, malom, chorom, nevzdelanom, skrátka v každej ľudskej bolesti a radosti.

„Teraz chápem Božie prikázanie lásky celou tvojou dušou. Ak Boh zoberie Tvoju dušu, budeš ho milovať ... a v takej miere akej dokážeme vidieť Boží obraz v neustále väčšej časti ľudstva, budeme sa stále viac otvárať Božej prítomnosti. Vidieť Boha v každej ľudskej bytosti nie je jednoduché. Môžeme prežiť celý život a nedosiahneme dokonalosť tohto umenia, ale prosím Vás, aby ste sa pripojili ku mne v tejto úlohe“⁴.

Svedectvo: Súčasný človek potrebuje a verí viac svedkom ako učiteľom (Pavol VI), hľadá svedectvo životov, ktoré sú okolo neho ako „premieňajúca Božia prítomnosť“⁵.

Rodina, byť doma a mať dvere otvorené, zvlášť dvere srdca, kde keď ktokoľvek vstúpi, môže sa cítiť prijatý a vypočutý, môže sa cítiť osobou. Stretnutie je predovšetkým humanizujúcou udalosťou v spoločnosti, ktorá je stále viac pretechnizovaná, virtuálna a robí medziľudské vzťahy a komunikáciu menej humánnymi.

Humanizácia (poľudštenie) začína odvahou nežnosti, bez strachu sa postaviť na stranu tých, ktorí sa nachádzajú na okraji spoločnosti, alebo sú vylúčení, začína múdrosťou malých, možno slabých, ale stále s konkrétnymi skutkami lásky, prijatia, dôvery. Znamením Božieho kráľovstva je horčičné zrnko, zrnko lásky, ktoré pestujeme „v srdci, ktoré vidí“, ktoré si všíma a láskavo koná.

Humanizácia prechádza cez reálne rozpoznanie a prijatie chudoby (biedy) momentu, ktorý práve prežívame, chudoba ktorá sa nechá stretnúť ako Samaritánka pri studni Sychar a stáva sa odvážnou prítomnosťou nádeje pre tých, ktorí bývajú v meste. *„Pod’te sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila!“⁶*

Potrebujeme byť veľmi chudobní, aby sme mohli rozpoznať a prijať výzvy poslania dnes, výzvy, ktoré sa nám otvárajú ako perspektívy do budúcnosti.

Budúcnosť rehoľného života prechádza cez rozpoznanie a reálne prijatie chudoby momentu, ktorý práve prežívame, chudoba, ktorá sa nechá stretnúť ako žena trpiaca na krvotok, ktorá sa vďaka tomuto stretnutiu stáva odvážnou prítomnosťou nádeje pre celý zástup, ktorý stál okolo.

⁴ Rabbi GREEN Arthur, *Una teologia dell’empatia*

⁵ BENEDIKT XVI: *Alla Plenaria UISG 2007*

⁶ Porov. GALLARES Judette, *Aprire il cuore all’ascolto*

Odvaha prijatej slabosti sa stáva silou pre poslanie.

Keď Enzo Bianchi hovorí o rehoľnom živote v dnešnej dobe, často opakuje: Je „*chudobný, ale nie na úpadku*“. Ide o tvrdenie, ktoré nás nabáda, aby sme neupadli do pokušenia stiahnuť sa do seba, čo nám je tak veľmi blízke, aj keď si to ani neuvedomujeme.

Dnes potrebujeme veľa chudoby, aby sme dokázali prijať výzvy poslania, „medzikultúrnosti“ a „medzikongregačnosti“. Tieto cesty sa nám otvárajú ako nádej pre budúcnosť. O tom som silne presvedčená!

Môžeme sa teda pýtať:

Bude mať rehoľný život odvahu rozpoznať a prijať svoju chudobu, aby sa premenila, tak ako pre Abraháma, na noc prisľúbenia plodnosti početnej ako hviezd na nebi, ktoré žiaria tým silnejšie, čím tmavšia je noc a je ich toľko, že ich nie je možné spočítať? Bude tak jasný, že sa zverí prisľúbeniu až natoľko, že začuje prúdiaci prameň, ktorý tečie, zvlažuje a pokračuje vo svojej plodnej činnosti počas celej noci, zakoreňujúc všetky svoje energie do nádeje, ktorá verí, že Boh vždy dodrží svoje prisľúby?

Konkrétne ide o to, aby sme s odvahou prešli po ceste, ktorá nás privedie k jadrú mystiky a prorockej dimenzie rehoľného života a táto cesta je dlhá.

Citovala som svetový kongres o zasvätenom živote z roku 2004. Z tohto kongresu, ktorý je už síce minulosťou a možno sme naň zabudli, môžeme prijať niekoľko výziev do nášho života a uvažovať o nich aj z pohľadu vedenia, keďže toto stretnutie je predovšetkým určené pre generálne, provinciálne a regionálne predstavené.

Prvá výzva - animovať naše komunity, aby sa stali:

1. DOMY ŽIVOTA

Naše komunity sú často tie, ktoré poskytujú rôzne služby, ale sú ako ženy trpiace na krvotok, ktoré „život strácajú“, a preto nemôžu život dávať. „Ľudia k nám prichádzajú kvôli našim službám a činnostiam, a dôvody „prečo žiť“ idú hľadať niekde inde.“ (L. Guccini)

My však vieme, že Ježiš Kristus je Život, stred, okolo ktorého je v hre všetko... Ježiš Kristus a jeho Evanjelium je jediný dôvod nášho života.“ (L. Guccini)

Toto je nám známe, ale zakúšame to?

„Žiť mystický a prorocký rozmer nášho života znamená vstúpiť do srdca evanjeliového posolstva s očami nášho Zakladateľa/Zakladateľky, a nechať sa natoľko posilniť, až kým sa to, a len to, nestane našou hybnou silou...(Fr. Arbuckle).

„Ak nebudeme úplne akceptovať umierania, ku ktorým sme dnes povolané, nebudeme schopné ani priviesť na svetlo život, ktorý si žiada narodiť sa prostredníctvom nich“ (D. Aleixandre).

Je to výzva, aby sa naše konventy a naše diela naozaj stali domami života.

2. PRIESTOR TAJOMSTVA A PROROCKOSTI

Dnes žijeme v kultúre, kde je pod kontrolou každá situácia. Rehoľný život by v tejto kultúre kontroly mal explodovať ako výbuch radostnej slobody. Vedenia našich kongregácií nemajú úlohu kontrolovať. Oni sú v službe nepredvídateľnej milosti Boha. Predstavení majú veľkú a zodpovednú úlohu viesť komunity tak, aby boli otvorené na neočakávané usmernenia, ku ktorým ich Boh môže viesť.

„Ak sú rehoľné sľuby prisľúbením, že dovolíme Bohu, aby nás prekvapil, potom vedenie je povolané pomôcť sestrám a komunitám, aby ostali verné tomuto svojmu odvážnemu objatiu neistoty“ (T. Radcliffe)

„Zasvätený život je nemysliteľný bez skúsenosti tajomstva“, bez vzťahu lásky k Bohu, bez stretnutia s Ním, ktorý sa má stať základom, prameňom, jediným dôvodom a zmyslom celého nášho života.

3. PO CESTÁCH NEUSTÁLEJ FORMÁCIE

Kongres vyhlásil, že „Permanentná formácia je dnes skutočným kľúčovým problémom zasväteného života... Permanentná formácia je teologický spôsob výkladu zasväteného života, pretože zasvätený život je sám o sebe dlhý formačný proces, aby v nás bolo stvárnené cítenie Syna.“ (A. Cencini)

„Permanentná formácia znamená predovšetkým aktívnu a inteligentnú dispozíciu duchovnej osoby učiť sa zo života počas celého života.“

4. PRÍBYTOK, KDE SA VŠETCI CÍTIA AKO DOMA

Dialóg, reč, nové formy, inkulturácia, rozličnosť kultúr...

„Byť znamením spoločného príbytku Boha... cítiť sa ako doma... nebáť sa rozdielnosti... počúvanie a hlboká pozornosť voči tým, ktorí rozprávajú inými jazykmi a majú odlišné náklonnosti a predstavy. Rehoľné komunity by mali byť miestom záľuby obnoveného spôsobu vyjadrovania sa.“ (T. Radcliffe)

„Rehoľné komunity sú zložené z dospelých a slobodných osôb, ktoré sa rozhodnú byť spolu nie jedna kvôli druhej, ani nie kvôli vykonávaniu spoločnej činnosti, ale hlavne preto, že ich láska ku Kristovi a túžba žiť Evanjelium, tiahne byť spolu a nasledovať určitý ideál... ide o pokrvnosť viery, nie príbuzenskú pokrvnosť, kde všetci, ktorí počúvajú a plnia Božiu vôľu sú bratia, sestry, matky Ježiša.“ (S. M. Schneiders)

5. MOSTY NÁDEJE

Vzťahy nádeje.

„Zasvätené ženy a muži môžu zachrániť svet pred zúfalstvom a pred anonymitou, budovaním a rekonštrukciou mostov vzťahov nádeje, na akomkoľvek stupni, tým, že urobia neviditeľné viditeľným v horlivosti voči ľudstvu. Toto sa zdá byť hranicou poslania pre všetkých zasvätených a všetky charizmy“ . (B. Secondin)

Je tu výkrik, ktorý vychádza z dnešného ľudstva. On je mocnou výzvou pre zasvätený život. Ale vieme v ňom rozlíšiť slovo, ktoré povoláva nás, práve nás, aby sme mu dali svoj súhlas? Viac dodáva Enzo Bianchi, keď hovorí, že je naliehavé rozvíjať schopnosť nechať sa zachytiť touto výzvou tak, ako to urobili naši zakladatelia.

Ich prítomnosť vo svete: Dar slobody cez nepotlačiteľné oduševnenie prijatej viery; oheň lásky, ktorý horí v srdci a stane sa nákazlivým pestrosťou konkrétnych prejavov milosrdenstva a ústretovosti voči každému druhu ľudskej slabosti.

Čiže, aké uzdravujúce slovo potrebujeme dnes počuť, aby sme boli verné nášmu povolaniu a nám samým? Čo zabraňuje znovuzrozeniu našich komunít? A, ak by sme mali otvoriť naše srdce a naše domy, koho pozveme prebývať s nami? Aká výzva nás dokáže dnes pohnúť k prorockému objasňovaniu temných situácií a k odvážnemu obývaniu miest, kde sa nachádzame?

Prorocké lúče pre svet

Vyberieme si niečo z nových teologických úvah, pretože nemôžeme ostať nečinné alebo ospalé.

Vo svete ohrozenom tragédiami bez hraníc, ničiacimi vojnami, násilím každého druhu a opovrhnutím ľudských práv, rehoľný život vníma výzvu objaviť nové metódy a nové talenty nielen pre to ako udržať zapálený oheň Boha, ale hlavne ako objasniť svet novým a hlbokým

spôsobom, ako byť prítomní s nežnosťou matiek a tiež s odhodlanosťou byť odmietnutí, tak ako proroci, tam, kde kričia naši zranení bratia a sestry.⁷

Rehoľný život, slobodný od ťaživých štruktúr a dusivého zákoníctva, môže dať zrod ženám, sestrám a matkám, ktoré kráčajú s oduševnením po cestách sveta a histórie. V nich môžeme vytušiť tvár samaritánky pri studni, ktorá po stretnutí s Ježišom znovunadobudla, spolu so svojou skutočnou identitou a slobodou, aj odvahu ohlasovať; alebo ruku dobrého samaritána, ktorý sa stal bližným tomu, kto je znevážený, potupený, ranený, zbitý, vyhodený na okraj spoločnosti, kde, ak sa obzrieš okolo, nájdeš len zúfalstvo a opustenosť, kde je nepohodlné ísť, kde existuje reálne riziko, že sa za prejavy lásky zaplatí životom; alebo tvár Márie Magdalény, ktorá vnútorne znovuzrodená, dovolí, aby jej privlastňujúca láska bola premenená v nezastaviteľné a nezištné ohlasovanie veľkonočnej nádeje až po kraj sveta, až k nám: Kristus moja nádej vstal z mŕtvych! Áno, stal skutočne z mŕtvych, ja som ho stretol. (Porov. Jn 20, 18)

Druhý vatikánsky koncil, pred 45 rokmi, povzbudzoval inštitúty zasväteného života, aby sa vrátili ku svojim koreňom, do čias, keď boli založené a dostali charizmu, aby tak znovu našli sviežosť prvej lásky, autentického ducha dobročinnosti a misijného nadšenia svojich zakladateľov, prvých bratov a sestier; ten istý zápal pre Boha a ľudí, ktorý urobil z ich zakladateľov žijúce ikony lásky Boha uprostred svojho ľudu.

Stále viac sa dnes zdôrazňuje pozvanie, vrátiť sa ku koreňom. A nemôže ostať len na výber, to čo má príchut' naliehavosti a výzvy. Neznamená to vrátiť sa späť, ani cítiť nostalgiu za minulosťou, ktorá sa viac nevráti, ale ide najmä o to, hľadiet' na budúcnosť v spojení s najstaršími koreňmi, a byť vždy služobníkmi mužov a žien našich čias.

„Máme vo vienku zdedenej tradície vysokú mieru mystiky a prorockosti, týka sa nás znovu uviesť do života toto dedičstvo.“ A máme ho uvádzať do života vo všedný deň, s húževnosťou, ktorá pokorne a rozhodne čelí, aj najtvrdším prekážkam, s nezištnosťou, ktorá rozdrví logiku ziskuchtivosti, s láskou, ktorá pohýna „materinské ruky a srdce“ a ako konáre mandľovníka udržiavajú živú nádej v dnešnom svete ťaživo pokrytom húštinou „vriacich hrncov“, ktoré vyliievajú skazu a ničenie na ľudí a národy.⁸

⁷ SWEKO Liliane, *Chiamate ad illuminare di luce profetica le tenbre del mondo*.

⁸ Porov. SECONDIN B, *Il ramo di mandorlo e la pentola bolente*.

Hľadiac na budúcnosť

Môžeme povedať, že: „*budúcnosť reholného života je v sile jeho mystiky a prorockosti*“.

Ale pritom je rozhodujúce urobiť niekoľko dôležitých rozhodnutí:

- Odvážne určiť „noci“ vlastných kongregácií a pomenovať ich.
- Objaviť iskry svetla obsiahnuté v srdci nedostatkov našej doby, násilia, nezmyslu.
- Otvoriť oči, aby boli objavené nové cesty svetla v temnotách nášho sveta: neistá situácia žien; existenčná kríza mnohých mladých; následky vojen a prírodných katastrof; extrémna chudoba, ktorá spôsobuje násilie; otvoriť oči pre to, čo sa deje počas týchto dní v islamskom svete severnej Afriky a arabského polostrova.
- Ako zasvätené ženy ponúknuť službu súcitu a uzdravenia.
- Pracovať v „sieti vzťahov“, na lokálnej a globálnej úrovni, spolu s inými kongregáciami a laikmi, aby sme uskutočnili zmenu nespravodlivých štruktúr.
- Prekročiť hranice našich vlastných chariziem a zjednotiť sa pre mystické a prorocké ohlasovanie vo svete.

Nech nám pomôže Mária, aby sme ostali prebudené a bdelé, neustále hľadajúce Prameň, ktorý nepretržite vyviera, isté že On sa nechá nájsť aj keď je noc.“⁹

⁹ *Dichiarazione finale della Plenaria.*